

ЛІЦЕЙ ЯК МРІЯ...

LYCEUM AS A DREAM

Управління
школою

*Нам треба жити кожним днем,
Не ждять омріяної дати.
Горіть сьогоднішнім вогнем,
Бо «потім» може не настати...*

Ліна Костенко

УДК 37.091:
37.011.3-051

50 років в освіті... Радянська школа, перший і єдиний з'їзд молодих учителів (делегат), педучилище (революція на граніті) – і далі ліцей (становлення і розвиток). Мое життя поділене на дві частини: до Ліцею, у Ліцеї, а – прийде час – після...

Що спонукало мене, хіміка за освітою, раз по раз братися за ручку (не комп'ютер) і летіти знову і знову до вершин педагогіки думкою, словом?..

Для будь-кого з нас, педагогів, настає час, коли він мусить сказати Слово. Слово до колег і друзів. До вихованців і дітей. До науки й нащадків. І, мабуть, – обов'язок і вчительська совість, яка вимагала робити найкраще, на межі інтелектуальних, психічних і навіть фізичних можливостей, а також Доля... А долю не обирають. Долю визначають десь там – на Небесах. **Долю виборють. Я виборювала свою Долю постійно, із самого дитинства**, розраховуючи лише на власні сили. Так і промайнуло **50** учительських літ.

Освіта – це служіння Державі й Дитині, а тому й сьгодні не сприймаю пропозиції (навіть у Законі «Про освіту») – «освітня послуга». Освіта – це Мрія,

це Віра в Дитину... її Індивідуальність, її Талант, бо небдарованих дітей немає. І ліцей замислювався як мрія... Мрія про сучасну освіту, про свободу і незалежність, про унікальність кожного й усіх. **Ліцей – це мрія багатьох: учителів і учнів, батьківської громади й моя – директора.**

Ми визначили мету – **місію закладу: «плекання» національної еліти України, людей державного рівня мислення, високодуховних, високоінтелектуальних, патріотів** – громадян України і Світу, – поставили запитання: «Гарвардський? Кембриджський?» І відповідали: **«Ні – Український!»** Так і йдемо до Європи і Світу з Україною в серці.

Ліцей народжений у 1991 році й зовсім не випадково одночасно з народженням нашої Держави.

**Вже знаю: все від Бога
у житті –**

**У цій журі, в нев'ячущій
любві.**

**В моєму щасті і в твоєму
слові**

**Зійшлися грішні
й праведні путі.**

Ганна САЗОНЕНКО

Директор Українського гуманітарного ліцею м. Києва, Заслужений учитель України, Народний учитель України, кавалер орденів «Княгині Ольги» III ступеня та «Ярослава Мудрого» V ступеня

**Ліцей – ро-
весник країни:
йому – 25!
Вітаємо і за-
клад, УГЛ (див.
С.4 обкладинки
цього часопису),
і його дирек-
тора, визнаного
новатора укра-
їнської школи, –
Ганну
Стефанівну
САЗОНЕНКО!**

Директор школи, ліцею, гімназії № 4-6'2016

Ці слова Катерини Миколаївни Бальохи, першого вчителя української літератури лицемо, заслуженого вчителя України, звучать як символ.

Лицею – 25...

Що змінилося в освіті на зламі століть?

XXI століття – інформаційне суспільство, суспільство знань, що вимагає від нас, освітян, перспективної педагогічної парадигми, концепції й методології розвитку інноваційної освіти, що забезпечить рівний доступ до якісної освіти кожного і всіх, виховання конкурентоспроможної, соціально мобільної, життєво компетентної, готової до змін, вільної особистості. Хочу наголосити, що нами вперше в українській освіті вжито поняття «педагогіка успіху» (1995 р., журнал «Рідна школа»), «педагогіка успіху» (науково-методичний посібник «Педагогіка успіху», 2004 р.), неперервна освіта, компетентнісна освіта (науково-методичний посібник «Компетентність у системі неперервної освіти: акмеологічна модель» у 2013 році), а у 2014 – «педагогіка свободи» – як пам'ять про «Небесну сотню»... А тому **свобода в освіті – це Україна й українці, Європа і Світ**. Іван Огієнко, розуміючи глибину сутності українства, писав:

Ми – не хохли. Ми не холопи.
Встаємо гідно із колін.

Йдемо, як Бог велів, – в Європу.

Не бидло ми. І не циклопи.

Встаєм, розтерзані з руїн.

Встаєм з колін. Ідем з Шевченком.

Ідем, як Бог велить, – в світи...

Ці пророчі слова йдуть із нами – учителями й вихованцями.

Ще в 1970 р. Елвін Тоффлер у книжці «Футурошок» писав: «Те, що вивчається в нашій освітній системі сьогодні, є безнадійним анахронізмом... Найбільш негативні риси сучасної освіти – жорстка регламентація життя, ігнорування індивідуальності..., авторитарна роль учителя...». Ці ознаки й нині, на жаль, характерні для нашої освіти: *реформи – лише слова (окрім єдиної – запровадження ЗНО, що сприяє рівному доступу до освіти й аж ніяк – забезпеченню якісної освіти: нині Україна посідає 79 місце із 148 країн у рейтингу якості освіти і 152 місце зі 180 країн за рівнем корупції (2012 р.)).*

А у 2005 році ЮНЕСКО опублікувало Всесвітню доповідь «До суспільства знань», у якій було детально розкрито зміст цього поняття, а також визначено роль і місце освіти в суспільствах цього типу. У доповіді підкреслюється, що суспільство знань – це суспільство, джерелом розвитку якого є власне різноманіття і власні здібності. А отже, Індивідуальність, Особистість, Людина – **мета й ціль української та лицейної освіти**.

Сьогодні я маю право віднести наш лицей до інноваційних закладів, бо в основі його – акмеологія – наука про вершинність, зрілість – соціальну, особистісну й професійну, і за рішенням Головуно¹ м. Києва та Київського міського педагогічного інституту імені Б. Д. Грінченка² **лицей визнано авторським**.

Тут особливий лицейний дух і особливий лицейний простір: високодуховний, інтелектуальний, технологічний (акметехнології), інформацій-

¹Департамент освіти і науки КМДА

²Київський університет імені Б. Д. Грінченка

ний, естетичний, культуротворчий, простір життєвого самовизначення, а ще ліцей – зірковий. Його зірковість визначається назвою: «Український» – астероїд «Україна» – відкрито у 1925 році Г. Шайном (Симеїз, Крим); астероїд «КНУшевія» на честь Київського національного університету імені Тараса Шевченка відкрито у 1989 році Елеонор Ф. Хелін (м. Паломар, США), а запропоновано професором КНУ К. І. Чурюмовим; астероїд «УГЛІЯ» на честь ліцею відкритий у 2005 році О. Герашенком та Ю. Івашенком (Андрушівка, Україна). У ліцеї працював і працює **успішний педагогічний колектив**, оскільки, як відомо, талант виховується талантом, – це дійсно **Вчителі, що надихають: Катерина Бальоха, Оніла Грищенко, Яків Гольденберг, Галина Марчук, Людмила Доненко, Галина Карпюк, Людмила Галіцина, Володимир Назаров, Андрій Осмоловський, Ганна Снітко, Віталія Чукіна** – досвідчені й заслужені вчителі ліцею, а поряд з ними – молоді й красиві **Юлія Пацук, Катерина Гайдученко, Олександр Богданов...**

Нагадуючи слова «залізного канцлера», засновника Німецької імперії Отто Бісмарка: «Дайте мені **2000** підготовлених учителів, і я вам забезпечу становлення нової Німеччини!» та «Війни виграють не генерали, війни виграють учителі...», зауважу, що це справедливо й не лише для минулого, і не лише для Німеччини, а й для сучасної Європи й України. А нас слова українського генія Івана Франка «*Учителем школа стоїть*» спонукають і сьогодні замислитись: «*Яким є сучасний учитель в Україні?*».

Для мене, як учителя, на все педагогічне життя залишилися найважливішими слова **вчителя вчителів К. Д. Ушинського**: «*Лише характером виховується характер, лише особистістю виховується особистість, і ніякі освітні засоби (сьогодні технології) не замінять Учителя*», оскільки ні навчання, ні виховання, не мають **ана-**

РОЗДУМИ ПРО ЛІЦЕЙ ВИПУСКНИКІВ, УЧНІВ, БАТЬКІВ І НЕ ЛИШЕ...

Український гуманітарний ліцей як перспектива

Український гуманітарний ліцей вражає юними громадянами – співворцями пошуку істини – нехай навіть уже безліч разів відкритої до них. Вражають насамперед очі ліцеїстів на уроках – осмислені й зацікавлені.

Утім, ліцей вражає ще одним. Щоранку учні починають навчання з виконання Державного гімну України. Цей ритуал зрештою стає Ритуалом із великої літери – тим, що робить освіту національною, а ліцеїстів – кандидатами до майбутньої еліти України.

Максим Стріха,
заступник Міністра освіти і науки
України, батько талановитої Ярослави

Знаєш, це страшенно важко –
Раптом відчути,
Що настане день,
Коли не треба буде
Підніматися сходами
До маленького жовтого сонця,
В якому, ідучи, завжди лишаєш
частину себе.
Знаєш, мені здається,
Він теж лишається в тобі –
Назавжди.
Бо колись кожен із нас
Дивився на світ його очима,
Аж поки не навчився
Робити це самостійно.
І тому мені хочеться,
Востанне зійшовши сходами вниз,
Бути впевненою, що там, на горі,
Залишається пам'ять
Про мій погляд.

Дивовижна й геніальна
Наталія Палій (випускниця ліцею)

Не якийсь там, а оцей,
Де найкращі вчителі
В Україні й на Землі!
Нехай славен буде він,
Ліцеїстів де загін
З найкрасивіших дівчат
І юначих дужих чат!
То ж, Ліцею, славен будь!
Ми спізнаєм, в чому суть
Цього прикрого життя.
Ми – штурмуємо майбуття!
В царськосельському Пушкін був,
Гоголь – Ніжин не забув,
Ми ж тобі, як в серцевині,
Всі належим Україні...

Іван Драч, лауреат Державної премії
імені Т. Г. Шевченка

логів у соціокультурній практиці людства.

Логічним постає питання: «Чи готовий сучасний учитель до реалізації цієї історичної місії?» Відповідь кожен шукає сам, а проте, я переконана: все починається з любові...

Ідея створення сучасної системи неперервної освіти як процесу сходження до вершини, поступу, розвитку й саморозвитку, запропонована мною, була тим фактором, що спонукав кожного особисто в межах структурної ланки єдиного організму (ліцею) та поза межами колективного «Ми» осмислити ідею (надзавдання) закладу, визначити своє місце в системі його діяльності, напов-

нити відповідальним змістом, знайти оптимальну, оригінальну форму втілення останнього, підпорядкувавши особисте суспільному.

В останній із монографій³ я визначаю ліцей, як:

- продуктивну школу;
- школу інноваційну;
- акмеологічну школу;
- школу для життя (життєвої компетентності);
- персоніфіковану (особистісно зорієнтовану) школу;
- школу життєтворчості та культуротворчості;
- національну (українську) школу;
- школу самовизначення і самореалізації.

Таким чином, різні за досвідом, статтю й віком особистості (учителі, батьки, ліцейсти, науковці, державні й культурно-громадські діячі України та зарубіжжя) ставали в шеренгу будівничих молодій державі свідомим спрямуванням колективної енергії в єдине річище через взаємоспілкування, співпрацю, взаємовпливи – інтеграцію всіх гілок і ланок, систем та ідей, забезпечуючи сходження до успіху через саморозвиток і самореалізацію особистості. Нині освітні системи європейських країн співдружності ґрунтуються на основі європейської моделі освіти, що має підготувати молодь до ефективної реалізації ідеалів і завдань інтеграції. Ця модель базується на чотирьох фундаментальних принципах, сформульованих у доповіді Міжнародної комісії з освіти для ХХІ ст.

Український гуманітарний ліцей для мене, вчителька української літератури, від початку був як давно очікувана мрія: дуже хотілося працювати в навчальному закладі національно зорієнтованому, який би відповідав інтересам розбудови української держави. І ось мрія стала реальністю, а далі – самим життям. Прийшов час сказати, чим для мене є ліцей – місцем роботи, чи чимось більшим, значущим.

Ліцей для мене – це мій рідний педагогічний колектив – когорта творчих людей-однодумців, які завжди у русі, у пошуку. Це мій директор, кандидат педагогічних наук, заслужений учитель України Г. С. Сазоненко, яка безмежно любить свою справу, самовіддано працює і вимагає цього від нас, учителів.

Ліцей для мене – це мої учні – цікаві, творчі, з якими можна дискутувати, сперечатись. Це й мої випускники, чимало з яких пов'язали своє життя з філологією чи журналістикою. Якою гордістю наповнюється серце, коли рідні обличчя дивляться на тебе з екранів телевізора чи лине знайомий голос у радіоэфірі, коли ти читаєш наукові доробки, підписані рідними прізвищами ліцейстів.

Мій ліцей для мене – це поїзд життя без зупинок, бо на досягнутому зупинятись просто не можна, а треба рухатися далі. Це невтомний пошук і праця.

Одна із перших вчителів, які творили ліцей, наша мудра **Оніла Степанівна Грищенко**

Отак і йдемо: уперед – із вірою, вгору – із надією, довкола – із любов'ю, назад – із вдячністю.

*З повагою і любов'ю,
Г. С. Сазоненко.*

³Сазоненко Г. С. Освіта майбутнього. – К.: Основа, 2008.

під головуванням Ж. Делора «Освіта: прихований скарб» (The Treasure Within): учитися, щоб знати; учитися, щоб робити; учитися, щоб співіснувати, і вчитися, щоб бути.

І коли мені зауважують: «Ви досягли високих успіхів. Чи існує межа, за якою можна було б зупинитися й деякий час спочити на лаврах?» Я відповідаю: «Успіх поняття відносне. Я дуже обережно ставлюся до слів «найкращий», бо у кожного своя місія, своя доля і правда. Найважливіше внутрішнє відчуття успіху: «я зміг», «я подолав», «я зробив»... Гармонія індивідуального й суспільного успіху (визнання) – в основі акмеології, але подолання кризи, ризиків, падінь – це теж успіх.

Досягти ідеалу неможливо. Ми живемо, тому «спокій нам тільки сниться». А ще я люблю повторювати «не можна досягти навіть ідеального стану газу».

Десятки років педагогічної роботи мене переконали: без традицій (фундаментом є народна педагогіка) не буває новизни. Лише на чужому досвіді не створюють власного Храму. Педагог – або Творець, або ретранслятор, або геній, або медіатор.

Європейське майбутнє України забезпечать нові покоління, виховані в єдиній системі моральних і політичних цінностей, що утверджують високу культуру, взаєморозуміння й солідарність. **Саме освіта** (навчання й виховання нових поколінь) **має стати в авангарді європейської України** – економічно розвиненої, духовної, політично інтегрованої.

УГЛ – ровесник країни, отже – ЮВІЛЯР! Депутати ВР, засновники, відомі і знані випускники зібралися в Українському театрі імені Івана Франка 3 жовтня 2016 року аби привітати колектив Лицею з **25-річним ЮВІЛЕЄМ**. **На фото:** лише деякі миті ювілею Лицею.

Вітання та нагороди від Міністра освіти і науки України **Лілії Гриневич**

Зустрічний рух: **25 років** тому КНУ ім. Т. Шевченка забрав УГЛ до себе (як його засновник), а тепер "себе" подарував ювіляру.

Вітають директори шкіл, члени Міжнародного "Партнер" - клубу

Ніна Матвієнко, Герой України

Ганна Сазоненко, Народний Учитель України

І слово, і танок – все Лицею!

СПІВРОБІТНИКИ КАФЕДРИ

ГУМЕНЮК ВІРА ВАСИЛІВНА – завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент, автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць з різноманітних проблем управління. Головний редактор науково-методичного часопису «Варіативність, Інноваційність, Результативність, Аналітичність УПРАВЛІННЯ». Сертифікований тренер проєктів та курсів за міжнародними програмами.

Науковий керівник **82 дипломних робіт слухачів магістратури**. Переможець III Всеукраїнського конкурсу на кращий науково-методичний посібник в системі післядипломної освіти (2011). Автор 10 навчальних та навчально-тематичних планів і програм з дисциплін «Освітній менеджмент», «Інформаційне забезпечення управління в освіті» та ін.

Серед офіційних відзнак – **Диплом лауреата Першої премії Хмельницького ОІППО за вагомий внесок у розвиток системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів**.

БЕРЕКА ВІКТОР ЄВГЕНОВИЧ – ректор Хмельницького ОІППО, професор, доктор педагогічних наук, професор, автор понад 150 наукових та навчально-методичних праць з різних проблем управління. Головний редактор науково-методичного журналу «Педагогічний вісник».

БІЛОШИЦЬКИЙ СЕРГІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ – доцент, доктор політичних наук, кандидат історичних наук, методист вищої категорії. Автор понад 100 наукових і навчально-методичних праць із суспільно-гуманітарних дисциплін.

Здійснює науково-методологічне консультування за різноманітними напрямками.

ПАВЛЮК ВІКТОР ДМИТРОВИЧ – доцент, кандидат військових наук, автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць.

Двічі брав участь у військових діях: захищав острів Даманський у березні-квітні 1969 року; виконував міжнародний обов'язок в Республіці Афганістан у 1980-1981 роках.

У Хмельницькому ОІППО з лютого 2013 року.

КОВАЛЬСЬКА ОКСАНА ПАВЛІВНА – старший викладач, кандидат педагогічних наук, магістр управління, автор близько 30 наукових праць, затребуваний автор Всеукраїнського науково-практичного журналу «Директор школи, ліцею, гімназії».

КАЛІНОЧКІНА ЮЛІЯ МИХАЙЛІВНА – старший викладач, вчитель-методист.

Життєве кредо: бачу мету – і не бачу перешкод.

БЕНЕДА ТЕТЯНА ІВАНІВНА – старший викладач, відмінник освіти України. Чимало зусиль доклала до відкриття одного із перших закладів нового типу у сільській місцевості – Копачівського аграрного ліцею.

З 2010 р – викладач кафедри.

БЕРЕКА ВІКТОР ЄВГЕНОВИЧ
– ректор,
професор
кафедри

На фото (зліва на право): у першому ряду: **Юлія КАЛІНОЧКІНА, Віра ГУМЕНЮК**, (у центрі): **Оксана КОВАЛЬСЬКА**.
Верхній ряд: **Віктор ПАВЛЮК і Сергій БІЛОШИЦЬКИЙ**

АКІЗО ВІТАЄ КАФЕДРУ-ЮВІЛЯРКУ, ЯКА СТАЛА ДЛЯ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИМ ЦЕНТРОМ

Кафедра менеджменту та освітніх технологій Хмельницького ОІППО цього року **святкує свій юний ювілей – їй 10 років**.

Для управлінських кадрів освітніх закладів Хмельниччини **Кафедра стала науково-педагогічним центром**. Науково-дослідна тема, над якою працює кафедра нині, це – модернізація управління професійним розвитком керівників загальноосвітніх навчальних закладів у регіональній системі післядипломної педагогічної освіти.

У всі періоди свого функціонування кафедра відзначалася різноманітністю авторських програм спекурсів та практичною спрямованістю видавничої діяльності, участю у міжнародних та всеукраїнських проєктах, наукових форумах.

Вперше кафедрою:

- в історії Хмельницького ОІППО підготовлено три кандидати педагогічних наук (науковий керівник – **В.В. Гуменюк**);
- започатковано випуск науково-практичного часопису «Варіативність. Інноваційність. Результативність. Аналітичність УПРАВЛІННЯ»;
- започатковано та вже традиційно щороку проводяться міжрегіональні кафедральні зустрічі з кафедрою управління освітою Рівненського ОІППО

та кафедрою менеджменту освіти Волинського ІППО;

- розроблено нормативно-правове забезпечення та навчально-методичний комплекс курсів підвищення кваліфікації за дистанційною формою для керівників шкіл та вчителів інформатики.

Асоціація керівників інноваційних закладів освіти Хмельницької області (АКІЗО) щиро вітає колектив кафедри з 10-річчям заснування!

За роки з початку діяльності, кафедра, очолювана кандидатом педагогічних наук, доцентом **Гуменюк Вірою Василівною**, стала потужним науково-педагогічним центром підготовки та перепідготовки управлінських кадрів освітніх закладів області. Перебуваючи у постійному творчому пошуку, колектив розробляє та впроваджує сучасні інноваційні технології стажування та підвищення кваліфікації освітянських менеджерів, здійснює наукову діяльність, результати якої успішно застосовує в практиці роботи навчальних закладів.

Кафедра надає постійну інформаційну, консультативну, науково-методичну підтримку в діяльності асоціації. Завдяки партнерству та співробітництву вдалось удосконалити форми роботи з членами асоціації з питань підвищення професійної компетентності керівників.

Бажаємо усім співробітникам кафедри натхнення, подальших творчих успіхів та наукових досягнень. Здоров'я, миру Вам, добробуту, любові та радості у сімейному колі.

З повагою

Галина Можейко,

Президент Асоціації керівників інноваційних закладів Хмельницької обл. (АКІЗО)

ВІЗИТКА КАФЕДРИ

Наказом управління освіти і науки Хмельницької ОДА від 17.07.2006 № 85 в Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти створено кафедру управління освітою, яку в січні 2009 року перейменовано на кафедру менеджменту та освітніх технологій. Очолила кафедру кандидат педагогічних наук, доцент **Гуменюк Віра Василівна**. Проблемним полем освітньої діяльності кафедри є забезпечення наукового, методичного, інформаційного супроводу навчальної діяльності керівних та педагогічних кадрів освіти області в курсовий і міжкурсний період, організації їхньої самоосвіти, акумуляції та трансформації досвіду; розробка, організація та впровадження новітніх, прогресивних освітніх технологій у навчальний процес; пошук і наукове дослідження значущих для практики управління освітою проблем; надання експертно-консультативних, інформаційно-аналітичних, науково-методичних тощо послуг з питань теорії і практики управління освітою, а також з інших питань навчальної, методичної та науково-дослідницької роботи кафедри; забезпечення співробітництва у підвищенні професійної компетентності керівників закладів освіти з аналогічними установами інших регіонів країни, також і зарубіжних країн.

МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ: методологічний, науковий, навчально-методичний, інформаційний супровід системи цілеспрямованого фахового зростання керівних кадрів освіти області, їх постійного професійного вдосконалення; сприяння забезпеченню потреб регіону у кваліфікованих конкурентноспроможних управлінцях усіх рівнів.

ЗАВДАННЯ КАФЕДРИ (витяг):

- організація самоосвіти керівних та педагогічних кадрів освіти області, акумуляція та трансформація їх досвіду;
- активізація наукової діяльності працівників кафедри, методистів-кореспондентів, керівних та педагогічних працівників відповідно до завдань забезпечення якісної освіти; сприяння підготовці науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації;
- розробка, організація та впровадження новітніх, прогресивних освітніх технологій у навчальний процес;
- пошук і наукове дослідження значущих для практики освіти області проблем;
- надання експертно-консультативних, інформаційно-аналітичних, науково-методичних та інших послуг з питань теорії і практики управління освітою, освітнього менеджменту, а також з інших питань навчальної, методичної та науково-дослідницької роботи кафедри;
- аналіз, узагальнення, поширення перспективного управлінського досвіду, освітніх інновацій;
- забезпечення співробітництва у підвищенні професійної компетентності керівників закладів освіти з аналогічними установами інших регіонів республіки, зарубіжних країн на основі прямих зв'язків, проведення спільних науково-методичних заходів.

Тетяна БЕНЕДА

Управління
школою

Вітаємо
з 30-річним
ювілеєм!

Ольга ПОГРЕБНА

Заступник директора
Київського хореографіч-
ного коледжу

«КИЯНОЧКА» ГОТУЄТЬСЯ ДО ЮВІЛЕЮ...

Ювілей дає можливість згадати добрим словом тих, хто вніс і вносить значний вклад у загальну справу, хто став гордістю школи, прикладом для наступних поколінь. Це можливість розповісти про перемоги, про те, чим сьогодні живе колектив. Незабаром «Кияночка» святкуватиме 30-річний ювілей.

Засновники «Кияночки» – заслужені працівники культури України **Галина та Дмитро Кайгородови**

все життя присвятили вихованню дітей та молоді. Своєю творчою та викладацькою діяльністю родина Кайгородових суттєво вплинула на розвиток і популяризацію балетного мистецтва в Україні. Вони втілили у життя ідею безперервної хореографічної освіти від дошкільної установи до післявузівського підвищення кваліфікації у театрі.

Принагідно вітаємо ювілярів з відзначенням державними нагородами за значний особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки та високу професійну майстерність: Кайгородова Д.Є. – Орден «За заслуги» III ступеня, Кайгородову Г.М. – Орден княгині Ольги III ступеня.

Робота Кайгородових – це дійсно великий труд!

Ми всі знаємо скільки було вкладено титанічних зусиль, самовідданої праці, багатой фантазії і великої любові перш ніж «Кияночка» стала тим, чим вона є зараз!

Культурний центр «Кияночка» – це багаторівнева система хореографічної освіти, у структуру якої входять: **школа-дитячий садок, Школа мистецтв, хореографічна гімназія «Кияночка», Київський хореографічний коледж, позашкільне відділення, а також театр «Молодий балет Києва».**

Ланки комплексу мають юридичну самостійність, але взаємопов'язані між собою наскрізними навчальними, творчими планами і програмами, навчально-сценічною та виконавською практикою. Об'єднує ланки й викладацький склад. Вже на початкових ступенях освітньої ланки з дітьми регулярно зустрічаються і працюють їхні майбутні наставники – видатні хореографі-постановники, майстри своєї справи. Тут працюють професіонали-одномумці, які здатні творити, розвивати творчі прояви у своїх вихованців. Навчальний і творчий процес в комплексі забезпечує високопрофесійний педагогічний склад: доктори та кандидати наук, народні і заслужені артисти, заслужені працівники культури, вчителі-методисти.

Цей досвід «наскрізної освіти» вирішує безліч

Наші вітання
„Кияночці“: на
С. 4 обкладинки
цього часопису

Контакти:
01030, м. Київ, вул.
Володимирська, 57
тел. +38 (044) 234-
61-69, 234-07-99
kijanochka@ukr.net,
www.balletkiev.com

важливих проблем, хореографічний комплекс вже зарекомендував себе як Міжнародний центр, який є одночасно і освітньої та творчою лабораторією, місцем осягнення високих духовних істин, опорою хореографічних фестивалів і конкурсів.

Випускники всіх навчальних закладів «Кияночки» отримують достойні путівки в життя! Вихованці «Кияночки» завжди гідно виступають на конкурсах, завойовують Гран-прі, золоті та срібні медалі, перші місця у різних вікових категоріях. Всі вони дуже різні, і для всіх них у величезному серці «Кияночки» є місце. Одна з останніх перемог – 2 премія на Міжнародному конкурсі Юрія Григоровича¹ в Сочі, яку здобула учениця гімназії Маріанна Тсембенгой².

У наш досить складний час утримувати і розви-

вати унікальний хореографічний комплекс можна тільки завдяки невичерпній любові творців комплексу, які щодня здійснюють подвиг. Керівники «Кияночки» не тільки утримують комплекс, але і розширюють не тільки напрями, а й географію Культурного центру.

Для дітей та дорослих, всіх, хто мріє танцювати створено комфортні умови для саморозвитку. КЦ «Кияночка» – це сучасний навчальний комплекс, в якому вивчають класичну, сучасну, народну, бальну хореографію. У хореографічній гімназії учні мають можливість отримати повну загальну середню освіту і паралельно отримати свідоцтво про хореографічну освіту. При хореографічній школі працює вечірне підготовче відділення, на якому за унікальними методиками навчають дітей, починаючи з 3-х років та школа-дитячий садок. Київський хореографічний коледж

Галина КАЙГОРОВОДА
Директор хореографічної гімназії «Кияночка», Заслужений працівник культури України

Дмитро КАЙГОРОДОВ
Директор Київського хореографічного коледжу, Заслужений працівник культури України

Маріанна Тсембенгой, студентка Київського хореографічного коледжу, володар срібної премії Міжнародного конкурсу Юрія Григоровича «Молодий балет світу» в Сочі 2016

¹Міжнародний конкурс Юрія Григоровича «Молодий балет світу» в Сочі – престижний конкурс, заснований у 2006 році. Конкурс проводиться з метою збереження і розвитку традицій класичної спадщини та сучасного балетного мистецтва, виявлення нових імен молодих танцівників. Проводиться 1 раз на два роки.

²Маріанна Тсембенгой завойовує II премію та срібну медаль на VI Міжнародному конкурсі Юрія Григоровича «Молодий балет світу» в Сочі, що відбувся 19-26 червня 2016 року.

Фрагмент з балету «Баядерка». Студенти Київського хореографічного коледжу **Сіно Хонго** (Японія) та **Андрій Гаврилюк**

Фрагмент з вистави «Любові присвячується...». Випускники Київського хореографічного коледжу: Клеопатра – засл. арт. України **Христина Шишпор**, Марк Антоній – **Владислав Ромащенко**

Гранд-па з балету «Дон Кіхот». Випускники Київського хореографічного коледжу: **Каріна Тельвар**, **Микита Кайгородов** (артист балету Національної опери України)

готує дипломованих спеціалістів, артистів балету та викладачів. Випускники коледжу успішно працевлаштовані в провідних театрах України і світу.

Цього року «Кияночка» відкриває нові можливості для своїх учнів та вихованців!

Новий потужний хореографічний комплекс на Лісовому проспекті та у ЖК «Ліпінки» чекає своїх учнів. Світлі, затишні зали, роздягальні, душеві – все облаштовано для комфортного опанування хореографічних дисциплін.

4 червня на сцені Національної опери України відбувся святковий Гала-концерт театру «Молодий балет Києва», приурочений до Дня захисту дітей. Молоді талановиті артисти показали високий рівень і майстерність. Вони підготували насичену цікаву програму, що складалася з кращих номерів класичної, сучасної та народної хореографії. Глядачі з вдячністю зустрічали виступи. Оплески, так необхідні кожному артистові, не вщухали весь концерт. Гостей свята привітала дружина Президента України. Вона подякувала організаторам за прекрасну ініціативу, яка покликана плекати в маленьких українцях любов до прекрасного та сприяє розвитку мистецтва танцю в Україні.

Попереду багато цікавих ідей і задумів, творчих планів і є готовність їх реалізувати. «Кияночки» готує нові виступи які подарують глядачам незабутні миті дотиків до справді високого хореографічного мистецтва...

РЕКОРДСМЕНИ В ОСВІТІ: ХТО ВОНІ І ЯКІ?

На цій сторінці ми мали розповісти про вчителя-рекордсмена. Але саме останній наштовхнув нас на інше – чи може школа бути рекордсменом і яка принципова відмінність¹ між ними?

Тож, цілком логічно, спочатку розповісти про школу, яку вважаємо рекордсменом, а потім – про учителя-рекордсмена з Одеси².

МАЛОМИХАЙЛІВСЬКА СШ
– свідок трьох
історичних епох!
Її 130 років

На гостину до рідної школи з'їхалися-злетілися, мов пташенята під мамине крило, випускники різних поколінь. Скільки ж їх було за стільки років? Скільки дзвінків віддзвеніло? Скільки уроків проведено? Які події пережито і закарбовано в пам'яті цих підмурівків і стін? (Див. вріз).

Як на мене, в цій школі є те, що вирізняє її з-поміж інших, це – впевненість односельців у тому, що *розбудувати край*, дбати про його майбутнє мають саме корінні жителі – здорові, сильні, мудрі, самодостатні, всебічно розвинені. *І саме школа її плекає таких громадян!*

...Школа: в ній залишається найцікавіша частка нашого життя – *дитинство*.

¹Відповідь наша буде короткою: віком школи – пишаємося, він не має обмежень. Рекорди людські, пов'язані з віком людини: всюди пишуться, а в Україні – цураються. Є над чим усім нам подумати, панове директори, чи не так?

²Див. С. 270 цього журналу.

ЗГАДАЙМО ХОЧ ПОТРОХУ, АЛЕ ПРО ВСЕ¹

Про створення і перетворення

Вперше школа в с. Маломихайлівка згадується у Статистичному описі населених пунктів Катеринославської губернії за 1886 рік.

Маломихайлівська СШ взяла старт у нове тисячоліття, тож у 2012 році її реорганізовано в навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад імені І.Г. Скакуна¹, одного з її 12 директорів», де, крім звичних для кожної школи заступників керівника, є ще й заступник директора з наукової роботи, бо з 2006-го школа стала ще й експериментальним закладом.

Про директорів і педагогів

Дух школи, її психологічний мікроклімат великою мірою залежить від головного диригента – директора закладу. З 1996 року місцевий храм шкільної освіти очолила наймолодший в історії школи 12-ий ДИРЕКТОР – **Любов Миколаївна Власенко!** Вона стала не лише послідовним продовжувачем традицій попередників-педагогів, а й організатором нового творчо-експериментального підходу до навчання.

На Маломихайлівській землі зародилося чимало вчительських династій, які є прикладом в бажанні вкладати свої знання у душі дітей, аби ті не росли байдужими невігласами.

І зараз тут працюють тринадцять випускників закладу, які дбають, щоб у дітей ніколи не загас інтерес до нових знань. Чи кожна школа може похвалитися такими багатими власними кадрами?

Про випускників

Школа є корінням багатоговікового могутнього дерева, що дає щорічно безцінні плоди – ціле покоління здібних, творчих, освічених випускників, які визначають майбутнє своєї держави і залишаються гордістю вчителів на всі часи.

Понад п'ять тисяч хлопців і дівчат, готових кинути у вир суспільних подій і самостійності, **закінчили Маломихайлівську школу протягом 130 років її існування**. Серед талановитих, відомих випускників і співзасновниця фестивалю ріднинної творчості «Мелодія для двох сердець» **Світлана Григорівна Білоножка (Моїсєєнко)**, Народна артистка України.

Гості свята

Усі були одноставні й *просили, щоб і надалі в Маломихайлівці навчали і виховували дітей задля миру, бо правильно виховані діти в майбутньому ніколи не прагнуть війни*.

¹Школа-довгожителка. За такою назвою Людмила Федоренко, член Національної спілки журналістів України, (Дніпропетровська обл., Покровський р-н, с. Маломихайлівка), надіслала на адресу редакції вітальну статтю с приводу солідного **130-річного ювілею** навчального закладу. Враховуючи, що того року про сучасну сільську школу, Маломихайлівську, та про директора, чие ім'я носить заклад, йшлося у статті цього ж автора у нашому журналі (див.: Директор школи, ліцею, гімназії. – 2015. № 4-5. – С. 145-149), тож в цьому часописі ми зробили зі статті авторки коротке есе, в якому вкотре інформуємо науково-управлінську громадськість про шкільний ювілей та *присяднемося до всіх привітань у честь ШКОЛИ!*

ОПОНЕНТ ЧИ СОРАТНИК СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ВІД ПРОЕКТУ «Педагоги-новатори в Україні» до «ПАЛТИШЕВСЬКИХ ЧИТАНЬ» – шлях у 9 років

Предісторія читань: під час тривалої хвороби (спочатку рік пролежав в лікарні, а потім заборонили працювати, вже 6 років, як ніде не працює) Миколу Миколайовича прийшов провідати хороший знайомий, який, щоб якось підбадьорити педагога сказав йому на прощання: «Ти, Миколо, не переживай, а коли помреш, то я організую Палтишевські читання!». Миколі Миколайовичу стало краще і цьогогоріч, йому виповнилося 70, то ж коли він задумався про формат власного ювілею, то й згадав обіцянку знайомого про Читання. Але вже реалізував це в життя сам.

Так цьогогоріч 10 жовтня о 10.00 в актовій залі Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського розпочалися *Перші Педагогічні читання М. М. Палтишева*. У виступах учасники читань розкривали суть педагогічної системи М.М. Палтишева (І.А. Синячов, директор НВК № 2 м. Южного Одеської області), можливості використання досвіду роботи М.М. Палтишева в рамках однієї школи (Є.Г. Єленіна, заступник директора ЗОШ № 35 м. Житомира). Сам Палтишев у годинному виступі переповненому залу із захопленням розповідав про романтику педагогічної творчості.

Врешті з приємністю сповіщаємо, що 17 жовтня 2016 р. рішенням Президії НАПН України М.М. Палтишеву присвоєно звання «Почесний доктор НАПН України». Відтепер М.М. Палтишев, так само як і В.Ф. Шаталов, педагоги-новатори, автори-герої перших сторінок проекту «Педагоги-новатори в Україні» – Почесні доктори НАПН України. Микола Миколайович дуже хотів, щоб у нього було так, як і у Шаталова. І довго чекав цього – з 2007 року! І знову, завдячуючи співголови Ради проекту «Педагоги-новатори в Україні» Неллі Григорівні Ничкало, академіку-секретареві Відділення професійної освіти та освіти дорослих НАПН України, як і у випадку з В.Ф. Шаталовим, цього разу – з М.М. Палтишевим, за її ініціативи й було прийнято рішення про присвоєння звань Почесних докторів двом педагогам-новаторам.

**Вочевидь, мрії збуваються!
ВІТАСМО!**

Антон
Ананьєв

Ігор Синячов

Євгенія
Єленіна

Ольга
Виговська

З такою назвою 30 жовтня 2007 року ми відкрили другу¹ сторінку Всеукраїнського щорічного проекту «Педагоги-новатори в Україні», автором-героєм якої став Микола Миколайович Палтишев, народний учитель СРСР, вчитель фізики м. Одеси, к.п.н., доцент.

Цьогогоріч ювілейне зібрання колег, викладачів, науковців, керівників шкіл м. Одеси та Одеської області, студентів та аспірантів започаткували проведення Перших *«Палтишевських читань»*. Яким питанням була приділена увага виступаючих – у врізі. А зараз лишається разом з усіма учасниками ювілейного заходу винести свій остаточний вердикт: бути чи не бути надалі *«Палтишевським читанням»*, чи є сенс їх продовжувати – питань багато, а відповіді лунали у виступах, коли наприклад І.А. Синячов констатував, що педагогіка Палтишева завжди випереджала офіційну та ін.

Зі свого боку, підкреслю й те, що на початку своєї творчості педагог був здебільшого опонентом тодішній педагогіці, а сьогодні завдання розвитку української школи, освіти потребують саме такої діяльності від українських вчителів, яку демонструє своїми уроками, своєю позицією, педагогічним світоглядом і культурою, спілкуванням Микола Миколайович Палтишев. Тож слід визнати, що сучасній педагогіці Він – соратник, більш того – натхненник і провідник.

То ж і «Палтишевські читання» конче потрібні українським вчителям!

Ольга Виговська,
член НСЖ України

¹Першу відкрито 29 жовтня 2006 р., її автором-героєм визнано Віктора Федоровича Шаталова.

ФІЛОСОФСЬКІ УРОКИ М.М. ПАЛТИШЕВА

*«Цікаво, а хто-небудь
почне коли-небудь
впроваджувати ці мої фі-
лософські уроки?»*

Микола Палтишев

Філософські уроки із застосуванням музики, поезії, репродукцій картин живопису і цікавих дослідів з усієї нової теми. Я це назвав внутрішньою інтеграцією теми, коли на одному уроці я показую в цікавій формі те, що вони вивчатимуть упродовж двадцяти або сорока уроків. Такі мої уроки на початку великих тем, стали називатися: «У світі симетрії», «У світі гармонії», «Хочу, щоб кожен з людей став Людиною», «Гімн одержимим» і ін.

Уявляєте, як цікаво готувати вдома такі уроки! Адже потрібно підібрати основний матеріал з теми, вибрати слайди для показу, прослухати купу музичних творів, підібрати вірші до всього цього, а вже потім написати «режисуру уроку», щоб усе це увійшло до 45 хвилин. Потрібно і вдома прорепетирувати для точної побудови хронометражу уроку.

Час вже такий, що бачити вчителя просто зі шматком крейди біля дошки учням не цікаво. Вони хочуть побачити те, чого не знайдуть навіть в Інтернеті. Останніми роками на таких уроках учні часто записували відео на свої мобільні телефони і вдома показували це батькам.

Досвід мого життя показує: те, що я винаходжу, Міністерство освіти починає рекомендувати вчителям через років 20-25.

Микола Палтишев

ЯК ПОЧИНАВ:

Коли я вже працював у проблемній лабораторії, яка займалася космічною тематикою, М. Палтишев – фізик-атомник за першою професією, я зрозумів, що там мені нудно і пішов працювати вчителем.

Прийняли вчителем фізики у професійно-технічне училище, тому що не було педагогічної освіти. Потім я вже закінчив педагогічний інститут.

ЧОГО ДОСЯГ? ПЕДАГОГІЧНОГО ШАСТЯ!

Зрозумів, що можу навчити КОЖНОГО учня!

Для нього самого підготовка до уроків – романтика і захват. **Романтика педагогічних пошуків. Це напевно головне шастя,** яке є у справжнього вчителя.

Боже! У якому захваті я був, коли на уроках демонстрував експерименти з фізики і ставив учням проблемні питання: Чому? Як? Де це зустрічається в природі?

Скільки ночей присвячуеш пошуку цікавих моментів у викладанні. Скільки вечорів ти згадуєш минулий день, і думаєш, а як же завтра поводитися з Вітею, Ганною, Аліком...

Не стільки як їх учти, скільки як з ними поводитися, щоб вони повірили у свої здібності, повірили в те, що я можу їх навчити.

Я немов підводжу підсумок своїй творчості:

- Написав більше 300 науково-методичних робіт і десять книг для вчителів. І це все писалось ночами або під час відпустки! Мені весь час хотілося поділитися із вчителями своїми знахідками, тому і писав так багато.
- На основі мого досвіду роботи в ПТУ була організована школа для вчителів і щороку я проводив близько 300 відкритих уроків, в такій школі побувало понад 30 000 вчителів.
- І як завжди, я говорю: «Спасибі моїм учням за любов!»

На фото: Микола Палтишев серед відзнак і дарунків: від членів Ради Всеукраїнського проекту «Педагогіноватори в Україні» отримав Педагогічний Оскар – «Атлант», який започатковано цьогогоріч до 10-літнього ювілею Проекту, щоб віншувати діяльність українських педагогіноваторів.

Будинок вчених, м. Одеса, 10.10.16 р.: лунають оперні арії та пісні, танцюють діти, демонструються фільми про нього самого, виконуються музичні твори, зачитуються вітальні адреси; іменний годинник від мера Одеси вручає **Микола Палтишеву** директор Департаменту освіти та науки Одеської міської ради **Буйневич Олена Валеріївна**

УЧИТЕЛЬ-РЕКОРДСМЕН: ХТО ВІН І ЯКИЙ

ІНІЦІАТИВИ, ЩО ПЕРЕДУЮТЬ РЕКОРДАМ

З проблемою встановлення рекордів в Україні близько познайомилася в травні цього року, коли до мене, як керівника проекту «Педагоги-новатори в Україні», звернувся ветеран управлінської справи А.Г. Калінічев з проханням допомогти встановити справедливості на державному рівні щодо його колишнього учня ЗОШ № 217 м. Києва, директором якої він тоді був. Тоді першокласник, зараз Устинському Максиму Геннадійовичу вже 42 роки, одержав авторське свідоцтво на винахід «Велосипед» за № 1102705 від 8 липня

1982 року. Тож від Проекту я звернулася до Національного Реєстру Рекордів (НРР) з проханням відкрити номінацію „Наймолодший винахідник“, а за Максимом зареєструвати рекорд.

У відповідь одержала листа від 12.09.2016 р. за підписом керівника НРР Лани Ветрової, яким мене інформували, що заявку відхилено тому, що НРР здійснює реєстрацію актуальних на цей період досягнень і далі про таке: «Наймолодшому винахіднику, киянину Максиму Устинському, про якого Ви пишете у заявці, на момент його першого винаходу було 7 років 7 місяців ще за часів СРСР, у 1982 році. Ця подія, безумовно, заслуговує на увагу, тож, якщо ми відкроемо в книзі розділ «З архівів рекордів», обов'язково використаємо зазначені Вами матеріали».

І ось друга зустріч з Національним Реєстром Рекордів. Переді мною матеріали клопотання за підписом Н.В. Савельєвої, директора Одеської школи-інтернату №2 (вих. №527 від 27.09.2016 р.), в якому Наталія Володимирівна наголосила, що ШКОЛА рекомендує НРР зареєструвати національний рекорд вчителя англійської мови Орлової Галини Абрамівни, 1931 року народження, яка працює в одній школі з 19.11.1957 року до теперішнього часу. До клопотання додавалися: коротка біографія претендентки, її фото, ксерокопія трудової книжки (як об'єктивна підстава для встановлення рекорду) та інформація про школу¹.

Читаючи ці матеріали, відразу пригадався заклик В.Ф. Шаталова, відомого українського вчителя, автора-героя 1-ої сторінки нашого проекту «Педагоги-новатори в Україні», виголошеного ним в студії Останкіно на початку розголосу новаторського руху ще в 20-му сторіччі, коли він, звертаючись до керівників усіх рівнів і освітянських зокрема, запитав: «Чому ви не нагороджуєте?» І навів порівняння, коли на парадах ідуть колгоспники, то їх груди прикрашають ордени і медалі, а коли педагоги, то порожньо!!!

Сьогодні, коли ставлення держави до людей літнього віку гуманним не назвеш, то директору школи, щоб прийняти рішення на кшталт тут описаного, треба бути самодостатнім, сміливим, мудрим: такі державі і потрібні завжди, а нині – особливо!

Ольга Виговська,
керівник проекту «Педагоги-новатори в Україні»

¹Одеська спеціалізована школа-інтернат №2 І-ІІІ ст. з поглибленим вивченням англійської мови – цьогорічний ювіляр, їй – 70! Ми вітаємо заклад на С.4 обкладинки цього часопису.

ОРЛОВА
Галина
Абрамівна,

вчитель англійської мови Одеської спеціалізованої школи-інтернату № 2 І-ІІІ ст. з поглибленим вивченням англійської мови, учитель

вищої категорії, «вчитель-методист», «Відмінник освіти України», вчитель високої культури. Орлова Г.А. народилася 10 червня 1931 року в м. Одеса (тож і цьогорічна ювілярка). 58 років тому (у листопаді 1957 року) прийшла працювати до Одеської школи-інтернату № 2, де наразі успішно працює.

Сертифікат за перемогу в номінації „Найтриваліший термін роботи в одному навчальному закладі“ експерт Національного реєстру рекордів Віталій Зорін вручив Галині Орловій, а до недавнього часу рекорд зі стажем у 53 роки належав харків'янинові.

Отримавши з рук експерта НРР України свідоцтво про досягнення, Галина Абрамівна пообіцяла відзначити 60-ліття викладацької діяльності в рідній школі.

40 000 учнів уважають її своїм учителем, а навчатися у Галини Орлової – це велика вдача, бо знання англійської мови, які отримують учні на її уроках, не потребують додатково репетиторів.

Навчила десятки молодих спеціалістів-колег і допомогла їм здобути впевненість у роботі: всі вони називають її своєю мамою у професії.

Видатний педагог говорить, що досі не залишає роботу саме через колектив, який ніколи не покидає дух дружби і взаємодопомоги.

ВІТАЄМО:

З обранням академіком НАПН України:
ШЕВЧЕНКО Галину Павлівну,
директора НДІ духовного розвитку людини, завідувача кафедри
ЮНЕСКО “Духовно-культурні цінності освіти та виховання”, заслу-
женого діяча науки і техніки України, доктора педагогічних наук,
професора, академіка Міжнародної Слов’янської академії освіти
імені Яна Амоса Коменського, члена редакційної Ради нашого
журналу;

МЕЛЬНИЧЕНКА Володимира Юхимовича,
українського історика, публіциста, доктора історичних наук, за-
служеного діяча науки і техніки України, цьогорічного ювіляра,
автора унікальних видань національно-культурного спрямування;

РАДКЕВИЧ Валентину Олександрівну,
директора Інституту професійно-технічної освіти НАПН
України, доктора педагогічних наук,
цьогорічного ювіляра, ініціатора й організатора значущих і
масштабних заходів для керівників середньої освіти.

З обранням членом-кореспондентом НАПН України:
ГРИНЬОВУ Марину Вікторівну,
декана та завідувача кафедри природничого факультету
Полтавського державного педагогічного університету імені
В.Г. Короленка, доктора педагогічних наук, професора,
цьогорічного ювіляра, члена Ради проекту „Педагогі-
новатори в Україні”;

КАМИШИНА Володимира Вікторівна,
директора Інституту обдарованої дитини НАПН України,
доктора педагогічних наук, кандидата технічних наук, лауреа-
та Державної премії УРСР в галузі науки і техніки, лауреата
Державної премії України в галузі освіти;

ТОПУЗОВА Олега Михайловича,
директора Інституту педагогіки НАПН України,
доктора педагогічних наук, професора, заслуженого діяча науки
і техніки України,
головного редактора фахових наукових видань у галузі педа-
гогіки «Проблеми сучасного підручника» та «Український педаго-
гічний журнал».

З отриманням Диплому I ступеня вчителя-рекордсмена в
номінації „50 років разом”:
СТЕЦЮК Анну Дмитрівну,
вчителя математики ШКОЛИ-ЮВІЛЯРА: ЗОШ № 136/гімназії
№ 136 м. Києва,
вчителя-методиста, вчителя вищої категорії ;

СОЛОГУБОВСЬКУ Ларису Іванівну,
вчителя фізики ШКОЛИ-ЮВІЛЯРА: ЗОШ № 136/гім-
назії № 136 м. Києва, вчителя-методиста,
вчителя вищої категорії, Соросівського вчителя;

З отриманням Диплому II ступеня вчителя-рекорд-
смена в номінації „40 років разом”
БОРЗЕНКОВУ Тетяну Андріївну,
заступника директора з навчально-методичної роботи
ШКОЛИ-ЮВІЛЯРА: ЗОШ № 136/гімназії № 136
м. Києва, вчителя зарубіжної мови та літератури, вчи-
теля-методиста, вчителя вищої категорії, відмінника освіти України,
члена редакційної Ради нашого журналу.

*Вітаємо вас, шановні Колеги!
Добра і радості бажаем,
Благословення Божого на все життя!*

Наші ювіляри

ГУЗИК Микола Петрович, член-кореспондент НАПН України, Народний вчитель України, автор, засновник Авторської М. П. Гузика експериментальної спеціалізованої І–ІІІ ступенів загальноосвітньої школи-комплексу № 3 м. Южного Одеської області, що визнана однією з кращих в Європі (1994 р.) і в Україні (2006 р.), відомий український педагог-новатор, автор-герой Всеукраїнського проекту НАПН „Педагоги-новатори в Україні”, член Редакційної ради нашого журналу;

ГУРЖІЙ Андрій Миколайович, академік НАПН України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, під його керівництвом розроблено Державну програму „Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та науці”, автор 48 винаходів, має 23 патенти;

ГОРДІЄНКО Олена Василівна, лікар вищої категорії, автор і учасник заходів журналу, його експерт та автор з проблем здоров'язбереження;

ДОНСЬКА Лілія Борисівна, автор-герой Всеукраїнського проекту НАПН „Педагоги-новатори в Україні”, наставник молодих директорів, вчитель-методист, відмінник освіти України та столичної освіти, член Редакційної ради нашого журналу;

МАКСИМЕНКО Сергій Дмитрович, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік НАПН, дійсний член Міжнародної Ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (ФРН, м. Ганновер), Заслужений діяч науки і техніки України, співзасновник нашого журналу та член його Редакційної ради;

ОСАДЧИЙ Іван Григорович, ректор КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», доктор педагогічних наук, автор-герой Всеукраїнського проекту НАПН „Педагоги-новатори в Україні”, лауреат відзнаки Педагогічний Оскар «Атлант», член Редакційної ради нашого журналу;

ПАЛТИШЕВ Микола Миколайович, заслужений вчитель України, Народний вчитель СРСР, почесний доктор НАПН України, автор-герой проекту „Педагоги-новатори в Україні”, лауреат відзнаки Педагогічний Оскар «Атлант»;

СУХОМЛИНСЬКА Ольга Василівна, академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, своєю плідною працею утверджує й поширює ідеї та унікальний педагогічно-управлінський досвід В.О. Сухомлинського;

ЧИНОК Олена Іванівна, автор-засновник і директор Київської приватної гуманітарної гімназії „Гармонія”, Асоційованої школи ЮНЕСКО, кандидат філологічних наук, автор-герой Всеукраїнського проекту „Педагоги-новатори в Україні”, лауреат відзнаки Педагогічний Оскар «Атлант», член Редакційної ради нашого журналу.

*Вітаємо вас, шановні Колеги!
Нехай Господь оберігає
на mnogii i blazii lita!*